

SXEDIO.352

26.1.1956: Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ.
ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΥΗΓΚΡΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΑΓΓΛΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟ ΜΕΣΑ
ΣΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ

Το τελευταίο δεκαήμερο του Ιανουαρίου του **1956** οι πληροφορίες για κακομεταχείριση κρατούμενων από αλεξιπτωτιστές στα Κρατητήρια Κοκκινότριμιθιάς προκάλεσαν έντονες αντιδράσεις και κυρίως της νεολαίας που ξεχύθηκε στους δρόμους της Λευκωσίας για να διαμαρτυρηθεί για τη νέα προκλητική ενέργεια των κατακτητών.

Στις **25** του μηνός οι μαθητές του Παγκυπρίου Γυμνασίου στη Λευκωσία βγήκαν στους γύρω δρόμους και παρά τη διαταγή βρετανικών δυνάμεων να εισέλθουν στην αυλή του σχολείου αρνήθηκαν και συγκρούστηκαν μαζί τους τόσο μπροστά από το χώρο του σχολείου τους όσο και σε διπλανό γήπεδο αθλοπαιδειών που ανήκε στην Αρχιεπισκοπή. Στις συγκρούσεις σημειώθηκαν μικροτραυματισμοί ενώ δέκα μαθητές συνελήφθησαν.

Άλλοι μαθητές ανέβηκαν στην οροφή της Σεβερείου Βιβλιοθήκης, στο νοτιοδυτικό τμήματα του Παγκυπρίου και από εκεί λιθοβολούσαν τους βρετανούς που έκαμαν χρήση δακρυγόνων.

Ο επικεφαλής των στρατιωτικών δυνάμεων προχώρησε στο σχολείο και ζήτησε από το Γυμνασιάρχη Κωνσταντίνο Σπυριδάκι να διατάξει τους μαθητές να διαλυθούν, άλλως ο στρατός θα έβαζε εναντίον τους στο ψαχνό.

Ο Γυμνασιάρχης ζήτησε με τη σειρά του από το στρατό να απομακρυνθεί και να μη επέμβει επιτρέποντας στους μαθητές να αποχωρήσουν από το σχολείο κατά ομάδες, πράγμα που έγινε.

Ομως υπήρξε και συνέχεια την επομένη **26** Ιανουαρίου **1956**.

Οι μαθητές απέσχαν από τα μαθηματά τους για δεύτερη κατά συνέχεια ημέρα και συγκεντρώθηκαν και πάλι στην πλατεία της Ιεράς Αρχιεπισκοπής όπου

ανήγειραν οδοφράγματα και έψαλλαν εθνικά τραγούδια.

Σε λίγο επαναλαμβάνονταν η σκηνή της προηγούμενης ημέρας. Δυο περιπολικά αυτοκίνητα γεμάτα στρατιώτες πέρασαν από δίπλα τους και οι μαθητές τους λιθοβόλησαν και πάλι οι δε στρατιώτες αποχώρησαν για να επανέλθουν σε λίγο με ενισχύσεις.

Στο μεταξύ άλλοι μαθητές είχαν ανέλθει στη στέγη της Σεβερείου Βιβλιοθήκης και πάλι και από εκεί άρχισε ο πετροπόλεμος που προκάλεσε την έφοδο των στρατιωτών μέσα στο σχολείο.

Τη συνέχεια δίνει η εφημερίδα " Έθνος" της Λευκωσίας:

"Μετά ημισεΐαν ώραν περίπου ολόκληρος η περιοχή από της Σεβερείου Βιβλιοθήκης μέχρι του οικήματος των παλαιών συντεχνιών περιεκυκλώθη υπό πολλών στρατιωτών και επικουρικών αστυνομικών, οι οποίοι έρριψαν περί τας **20** δακρυγόνους βόμβας κατά των μαθητών.

" Ακολούθως οι στρατιώται διενήργησαν κατ' αυτών επίθεσιν δια ροπάλων. Οι στρατιώται εισήλθον εντός της αυλής της Αρχιεπισκοπής παρά τον ανδριάντα του Αρχιεπισκόπου Κυπριανού όπου ευρίσκοντο συγκεντρωμένοι οι μαθηταί, οι οποίοι όμως ήρχισαν να λιθοβολούν τους στρατιώτας και να ρίπτουν ηλεκτρικούς λαμπτήρες, πλήρεις θειϊκού οξέως κατ' αυτών.

" Κατά την συμπλοκήν ετραυματίσθησαν περί τους **15** μαθητάς, εις επικουρικός αστυνομικός σοβαρώς και δύο άγγλοι αξιωματικοί διά φιάλης.

"Στρατιώται ανελθόντες επί της στέγης διά ξυλίνης κλίμακος προέβησαν εις την σύλληψιν των μαθητών, των ευρισκομένων επί της στέγης της Σεβερείου Βιβλιοθήκης ανερχομένων εις **30-50** καθώς και άλλων μαθητών εκ της αυλής της Αρχιεπισκοπής.

" Ακολούθως οι στρατιώται διέταξαν τους μαθητάς να εκκαθαρίσουν την περιοχήν από τα θραύσματα των φιαλών, τους λίθους κλπ και επέστρεψαν εις αυτούς να απέλθουν εις τας οικίας των."

Η μάχη ήταν πραγματικά αιματηρή. Σύμφωνα με την ίδια εφημερίδα "οι τραυματισθέντες **15** περίπου μαθηταί έτυχον ιατρικής περιθάλψεως εις ιδιωτικές κλινικάς".

"Εκ τούτων", πρόσθετε η εφημερίδα, "ένας υπέστη θλάσιν της σπονδυλικής στήλης, έτερος διάσεισιν του εγκεφάλου, άλλος αφασίαν και τέταρτος θλάσιν του ετέρου των ποδών. Οι μαθηταί είχαν τραυματισθή διά ράβδων υποκοπάνων των όπλων και ποδοπατημάτων".

Οι συγκρούσεις δεν ήταν χωρίς συνέπειες και για το ίδιο το σχολείο το οποίο κλείστηκε από τον Κυβερνήτη μέχρι νεότερης ειδοποίησης.